Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties Defensie

Grondslagbepaling en Defensieonderdeel specifieke voorwaarden

Versie 5.0

Datum 11 september 2020
Status Definitief

Colofon

Versie	5.0
Contactgegevens	Rijksvastgoedbedrijf Korte Voorhout 7 Postbus 16169 2500 BD Den Haag
Bijlage(n)	Geen

Inhoud

INLEIDING 5

1. GRONDSLAGBEPALING 6

1.1. INLEIDING 6
1.2. JURIDISCHE GRONDSLAGEN 6
1.2.1. Woningwet 6
1.2.2. Wet milieubeheer 7
1.2.3. Archiefwet 7
1.3. BELEIDSMATIGE GRONDSLAGEN 7
1.3.1. Continuïteit operationele bedrijfsvoering 8
1.3.2. Brandbeveiligingsconcept legeringsgebouwen 8
1.3.3. Maatwerk 8
1.4. SAMENVATTING GRONDSLAGBEPALING 9

2. ADMINISTRATIEVE EISEN ALLE DEFENSIEONDERDELEN 10

2.1. ALGEMEEN 10
2.2. AANVULLENDE BEPALINGEN TEN AANZIEN VAN CERTIFICATIE 10
2.2.1. Reikwijdte certificatie 10
2.2.2. Aanvulling normatief kader bij inspectiecertificatie 11
2.3. ONDERTEKENING PROGRAMMA VAN EISEN 12
2.3.1. Ondertekening door bevoegd gezag 12
2.3.2. Format ondertekening opdrachtgever 12
2.3.3. Format ondertekening Defensieonderdeel 13
2.4. NOTA VAN AANVULLINGEN INZAKE VERVALLEN DOORMELDING RAC DEFENSIEGEBOUWEN 13
2.4.1. Inleiding 13
2.4.2. Probleemstelling 13
2.4.3. Werkwijze defensiegebouwen: Nota van Aanvulling bij vervallen doormelding 14
2.4.4. Gevolgen voor interne procedures 14
2.4.5. Veiligheid aanwezigen 14
2.5. AANVULLENDE BEPALINGEN TEN AANZIEN VAN HET OPLEVERDOSSIER 15
2.5.1. Ontruimingsalarminstallatie 15

3. TECHNISCHE EISEN ALLE DEFENSIEONDERDELEN 16

3.1. ALGEMEEN 16
3.2. EISEN TOE TE PASSEN FABRICATEN BRANDMELDINSTALLATIE 16
3.3. TECHNISCHE UITVOERING BRANDMELD- EN ONTRUIMINGSALARMINSTALLATIE 16
3.3.1. Toegang tot het systeem 16
3.3.2. Uitvoering brandmeldinstallatie 17
3.3.3. Draadloze systemen 17
3.3.4. Netwerk van brandmeldinstallaties 17
3.3.5. Managementsysteem 17
3.3.6. Positionering centrale apparatuur 17
3.3.7. Voeding veldcomponenten 17
3.3.8. Kabelwegen 17
3.3.9. Functiebehoud van transmissiewegen 17
3.4. TECHNISCHE EISEN STUURFUNCTIES 18
3.4.1. Algemeen 18
3.4.2. Brand- en storingsmeldingen 18
3.4.3. Sturing luchtbehandelingsinstallaties 19
3.5. OVERIGE (TECHNISCHE) EISEN 19
3.5.1. Hergebruik 19
3.5.2. Demontage 19
3.5.3. Proefbranden 19

3.5.4. Explosieveiligheid ... 19
3.5.5. Monumentale gebouwen ... 20

4. SPECIFIEKE EISEN EN VOORWAARDEN LUCHTMACHT (CLSK) ... 21

4.1. ALGEMEEN ... 21
4.2. AANVULLENDE EISEN TOE TE PASSEN FABRICATEN BRANDMELDINSTALLATIE ... 21
4.3. DOORMELDING VAN BRAND- EN STORINGSMELDINGEN ... 21
4.3.1. Doormelding brandmeldingen ... 21
4.3.2. Doormelding storingsmeldingen ... 21
4.4. VOORZIENINGEN BRANDMELDINSTALLATIE ... 22
4.4.1. Shelters ... 22
4.5. ONDERTEKENING PROGRAMMA VAN EISEN ... 22
4.5.1. Format ondertekening Defensieonderdeel ... 22
4.5.2. Contactgegevens ... 22

5. SPECIFIEKE EISEN EN VOORWAARDEN LANDMACHT (CLAS) ... 24

5.1. ALGEMEEN ... 24
5.2. AANVULLENDE EISEN TOE TE PASSEN FABRICATEN BRANDMELDINSTALLATIE ... 24
5.3. DOORMELDING VAN BRAND- EN STORINGSMELDINGEN ... 24
5.3.1. Doormelding brandmeldingen ... 24
5.3.2. Doormelding storingsmeldingen ... 24
5.4. ONDERTEKENING PROGRAMMA VAN EISEN ... 24
5.4.1. Format ondertekening Defensieonderdeel ... 24
5.4.2. Contactgegevens ... 24

6. SPECIFIEKE EISEN EN VOORWAARDEN MARINE (CZSK) ... 26

6.1. ALGEMEEN ... 26
6.2. AANVULLENDE EISEN TOE TE PASSEN FABRICATEN BRANDMELDINSTALLATIE ... 26
6.3. DOORMELDING VAN BRAND- EN STORINGSMELDINGEN ... 26
6.3.1. Doormelding brandmeldingen ... 26
6.3.2. Doormelding storingsmeldingen ... 26
6.3.3. Tekstblok Programma van Eisen ... 27
6.4. VOORZIENINGEN BRANDMELDINSTALLATIE ... 27
6.4.1. Geografisch paneel ... 27
6.5. STURINGEN ... 27
6.5.1. Sturing luchtbehandelingsinstallaties ... 27
6.6. ONDERTEKENING PROGRAMMA VAN EISEN ... 28
6.6.1. Format ondertekening Defensieonderdeel ... 28
6.6.2. Contactgegevens ... 28

GEBRUIKTE AFKORTINGEN ... 29

Inleiding

Een brandmeldinstallatie is een "installatie die bestaat uit een samenstel van onderdelen en die in staat is om branden te detecteren, te signaleren en passende acties te initiëren" (definitie NEN 2535). In verschillende wet- en regelgeving is voorgeschreven wanneer een brandmeldinstallatie is vereist. Daarnaast kunnen er ook andere beleidsmatige afwegingen zijn om een brandmeldinstallatie aan te leggen.

In verband met de grote herstelopgaves in het kader van brandveiligheid op Defensie-objecten is bij zowel het Rijksvastgoedbedrijf als Defensie Vastgoed Management behoefte aan een eenduidig beleidskader met betrekking tot brandmeldinstallaties. Deze rapportage maakt inzichtelijk met welke verschillende grondslagen, zowel juridisch als beleidsmatig, rekening gehouden moet worden. Daarnaast zijn de specifieke eisen voor enkele Defensieonderdelen beschreven.

Deze rapportage vervangt de notitie "Grondslag BMI's Defensie", versie 4.0, d.d. 1 oktober 2019.

1. Grondslagbepaling

1.1. Inleiding

Er zijn twee soorten grondslagen die worden gehanteerd om te bepalen of een gebouw of bouwwerk wordt voorzien van een brandmeldinstallatie. Dit betreft enerzijds de juridische grondslagen, zoals vastgelegd in met name de bouw- en milieuregelgeving, en anderzijds de beleidsmatige grondslagen. In het vervolg van dit hoofdstuk wordt hierop nader ingegaan.

1.2. Juridische grondslagen

1.2.1. Woningwet

Vanuit de Woningwet wordt het Bouwbesluit 2012 aangestuurd als Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB), waarin de concrete eisen ten aanzien van gebouwen en bouwwerken zijn uitgewerkt. Onderdeel van deze uitwerking is de noodzaak voor een brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie.

Bouwbesluit 2012, artikel 6.20 en Bijlage I
Hoofddoelstelling: veilig vluchten

Dit is de meest voorkomende juridische grondslag waarop de aanwezigheid van een brandmeldinstallatie is vereist. Afhankelijk van de gebruiksfunctie, gebruiks-oppervlakte, hoogte van de hoogste verblijfsvloer en samenvallende vluchtroutes (doodlopend eind situaties) is een brandmeldinstallatie vereist met een bepaalde bewakingsomvang.

Wanneer een brandmeldinstallatie is vereist, is ook een ontruimingsalarminstallatie vereist die door de brandmeldinstallatie wordt aangestuurd.

Artikel 6.20 regelt ook dat een BMI moet voldoen aan de NEN 2535. Hierin is onder meer voorgeschreven dat een brandmeldinstallatie aangelegd moet worden op basis van een door alle betrokken partijen goedgekeurd Programma van Eisen (PvE).

Bouwbesluit 2012, artikel 1.3
Hoofddoelstelling: gelijkwaardig veiligheidsniveau voor brandveiligheidsvoorschriften

Een brandmeldinstallatie kan onderdeel zijn van gelijkwaardig alternatief voor bouwtechnische eisen of gebruiksvoorschriften uit het Bouwbesluit 2012. De toepassing van gelijkwaardige veiligheid behoeft de goedkeuring van bevoegd gezag, meestal geformaliseerd door een omgevingsvergunning voor het aspect bouwen.

Voorbeelden zijn:

- Gebouwen met brandcompartimenten in omvang groter dan voorgeschreven in afdeling 2.10 van het Bouwbesluit 2012;
- Gebouwen waar op basis van artikel 6.20 en Bijlage 1 van het Bouwbesluit 2012 geen brandmeldinstallatie is voorgeschreven en waarin meer dan 50 personen aanwezig zijn, maar waar onvoldoende bedrijfshulpverleners beschikbaar zijn om de ontruiming bij brand voldoende snel te laten verlopen (artikel 7.11a uit het Bouwbesluit 2012).

1.2.2. Wet milieubeheer

PGS 15
Hoofddoelstelling: bescherming milieu

In de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen nr. 15 zijn voorschriften opgenomen voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen. Vanuit de omgevingsvergunning voor het aspect milieu (Wm-vergunning) kan hier naar zijn verwezen of als maatwerkvoorschrift zijn opgenomen.

Op basis van de PGS 15:2012 bestond de mogelijkheid om bij opslaghoeveelheden groter dan 2.500 kg (voorschrift 3.2.9) of tijdelijke opslag tot 30.000 kg per brandcompartiment (voorschrift 10.7.1) een brandmeldinstallatie als maatwerk-voorschrift op te nemen met een doormelding naar een 24-uurs bezette post (doormelding naar de regionale alarmcentrale van de brandweer is niet vereist). De vereiste bewakingsomvang is in dat geval ruimtebewaking (het bewaken van de ruimte(n) voor opslag van verpakte gevaarlijke stoffen).

De PGS 15:2016 kent deze bepalingen niet, behoudens dat bij meer dan 2.000 kg aan ADR 3 in een brandcompartiment voor tijdelijke opslag van meer dan 30.000 kg aan verpakte gevaarlijke stoffen een brandmeldinstallatie met bewakingsomvang ruimtebewaking (het bewaken van de ruimte(n) voor opslag van verpakte gevaarlijke stoffen) en een directe doormelding naar de regionale alarmcentrale van de brandweer moet worden voorzien.

Opslagvoorzieningen voor de opslag van meer dan 10.000 kg aan verpakte gevaarlijke stoffen per opslagvoorziening vereisen maatwerk en vallen buiten de reikwijdte van deze grondslagbepaling.

1.2.3. Archiefwet

Archiefregeling, artikel 30 lid 6
Hoofddoelstelling: schadebeperking archief

In archiefruimten of archiefbewaarplaatsen kan een brandmeldinstallatie zijn vereist. Wanneer dit het geval is, is tevens een automatische doormelding naar brandweer vereist.

Aangezien er niet is voorgeschreven dat deze doormelding rechtstreeks en/of volgens de NEN 2535 moet plaatsvinden, is een automatische doormelding naar de brandweer via een eigen 24-uurs bezette meldkamer mogelijk.

1.3. Beleidsmatige grondslagen

De vastgoedvoorraad van Defensie kent op dit moment veel gebouwen die op basis van de juridische voorschriften geen brandmeldinstallatie hoeven te hebben, of waar de bewakingsomvang uitgebreider is dan juridisch vereist. Dit kan deels worden verklaard doordat de bouwregelgeving op meerdere momenten is aangepast, voor het laatst met de inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012. Anderzijds zijn in het verleden beleidsmatige keuzes gemaakt die per Defensieonderdeel, per gebruiker, en soms zelfs per gebouw kunnen verschillen.

In het vervolg van deze paragraaf zijn de verschillende grondslagen behandeld die een rol spelen bij Defensie. Bij iedere grondslag zijn criteria geformuleerd om te kunnen bepalen of een brandmeldinstallatie benodigd is en, zo ja, met welke bewakingsomvang deze moet worden uitgevoerd en of doormelding moet plaatsvinden.

1.3.1. Continuïteit operationele bedrijfsvoering

Gebouwen of gebouwdelen die van vitaal belang zijn voor de continuïteit van de operationele bedrijfsvoering geldt dat een brandmeldinstallatie met bewakingsomvang volledige bewaking is vereist.

Uitzondering (altijd afstemmen met de Opdrachtgever):

- In gebouwen met een automatische brandbestrijdings- of brandblusinstallatie kan eventueel worden afgezien van een brandmeldinstallatie.

Van vitaal belang is sprake indien:

- de aanwezige goederen en/of materieel een vervangingswaarde van meer dan €10 miljoen vertegenwoordigen (voorbeeld: vliegtuighangaar of shelter);
- de aanwezige goederen en/of materieel niet op korte termijn vervangbaar zijn, en het ontbreken daarvan direct de operationele inzetbaarheid in gevaar brengt (voorbeeld: opslag cruciale voertuigonderdelen die niet meer leverbaar zijn), of
- het wegvallen van uitgevoerde proces(sen) direct de operationele inzetbaarheid in gevaar brengt (voorbeeld: verkeerstoren).

1.3.2. Brandbeveiligingsconcept legeringsgebouwen

Voor alle legeringsgebouwen geldt dat een brandmeldinstallatie met bewakingsomvang volledige bewaking is vereist.

Toelichting:

In het brandbeveiligingsconcept voor de legeringsgebouwen is een totaalpakket aan maatregelen beschreven, waarbij het uitgangspunt is dat niet langer 1 op 1 wordt aangesloten bij de voorschriften uit het Bouwbesluit 2012 ten aanzien van logiesfuncties. Deze voorschriften zijn namelijk gericht op het hotelwezen waar men niet bekend is met het gebouw en er niet vanuit gegaan kan worden dat men elkaar helpt bij een eventuele brand. In legeringsgebouwen is juist sprake van een goede bekendheid met het gebouw en een sterke sociale cohesie. In het brandbeveiligingsconcept is daarom gekozen voor een hoog veiligheidsniveau ten aanzien van de gebouw gebonden installaties.

1.3.3. Maatwerk

In bijzondere gevallen kan worden besloten om een brandmeldinstallatie of bewakingsomvang te hanteren die uitstijgt boven het juridisch minimumniveau uit het Bouwbesluit 2012. Deze gevallen dienen altijd ter afstemming voorgelegd te worden aan DVM.

Voorbeelden van dergelijke situaties zijn:

- Gebouwen met een uitzonderlijke monumentale waarde in combinatie met een hoge vuurlast. Als hier op basis van het Bouwbesluit 2012 een brandmeldinstallatie met bewakingsomvang niet-automatische bewaking (handbrandmelders) volstaat, kan bijvoorbeeld ervoor worden gekozen om aanvullend automatische rookmelders aan te brengen;
- Gebouwen waarin in het kader van persoonlijke bescherming (Arbeidsomstandigheden) is besloten tot een uitgebreidere bewakingsomvang dan vereist volgens Bouwbesluit 2012.

1.4. Samenvatting grondslagbepaling

In onderstaande tabel zijn voorgaande paragrafen samengevat:

Grondslag	Voorschriften / criteria	Bewakingsomvang
Juridische grondslagen		
• Veilig vluchten	Bouwbesluit 2012, artikel 6.20	Conform bijlage 1, Bouwbesluit 2012
• Gelijkwaardigheid	Bouwbesluit 2012, artikel 1.3	Conform omgevings-vergunning voor het aspect bouwen
• Bescherming milieu	PGS 15	Ruimtebewaking (conform omgevingsvergunning voor het aspect milieu)
• Schadebeperking archief	Archiefregeling, artikel 30 lid 6	Ruimtebewaking
Beleidsmatige grondslagen		
• Operationele bedrijfsvoering	Vervangingswaarde goederen en/of materieel > € 10 miljoen	Volledige bewaking in gebouw(deel)
	Inzetbaarheid direct in gevaar door onvervangbare goederen en/of materieel	Volledige bewaking in gebouw(deel)
	Inzetbaarheid direct in gevaar bij wegvallen proces(sen)	Volledige bewaking in gebouw(deel)
• Brandbeveiligingsconcept legeringsgebouwen	Alle legeringsgebouwen	Volledige bewaking in gebouw(deel)
• Maatwerk	Geen vaste criteria; altijd afstemming met DVM	Geen vaste criteria; altijd afstemming met DVM

Tabel 1

2. Administratieve eisen alle Defensieonderdelen

2.1. Algemeen

In het vervolg van dit hoofdstuk zijn de administratieve eisen verwoord die specifiek van toepassing zijn op Defensie-objecten. Deze administratieve eisen zijn aanvullend op de Vraagspecificatie en van toepassing op alle Defensieonderdelen. Wanneer in hoofdstuk 3 t/m 6 aanvullende of afwijkende eisen zijn geformuleerd voor een specifiek Defensieonderdeel, dan prevaleren de specifieke eisen.

2.2. Aanvullende bepalingen ten aanzien van certificatie

Overeenkomstig de Vraagspecificatie moet iedere brandmeldinstallatie en iedere ontruimingsalarminstallatie worden opgeleverd met een installatiecertificaat op grond van:

- het ”CCV-certificatieschema installeren BMI”, en
- het “CCV-certificatieschema installeren OAI”.

De noodzaak voor inspectiecertificatie volgt primair uit de in hoofdstuk 1 genoemde juridische grondslagen op basis van de Woningwet en/of de Wet milieubeheer. Daarnaast kan het wenselijk zijn om uit oogpunt van contractbeheersing een inspectiecertificaat te verlangen bij oplevering (zie hiervoor de Vraagspecificatie).

2.2.1. Reikwijdte certificatie

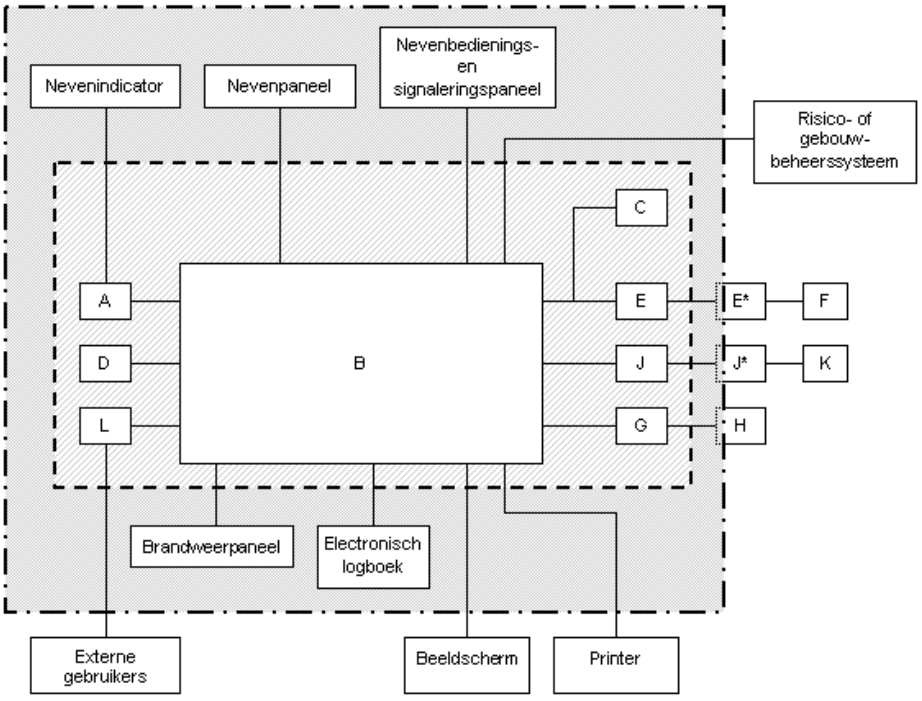
In figuur 1 op de volgende pagina is schematisch de opbouw van een brandmeldinstallatie weergegeven.

Installatiecertificaat

De reikwijdte van het installatiecertificaat voor de brandmeldinstallatie valt grotendeels binnen de buitenste stippellijn, echter stopt deze direct na E, J en G (de vereiste reactie van de te sturen brandbeveiligingsinstallaties maakt geen deel uit van het installatiecertificaat). Buiten de scope van het installatiecertificaat moeten de vereiste reacties van de te sturen brandbeveiligingsinstallaties wel functioneel worden getest als onderdeel van het rapport van oplevering (zie ook de eventuele aanvullende bepalingen in de hoofdstukken 3 t/m 6).

Inspectiecertificaat

De reikwijdte van het inspectiecertificaat valt binnen de buitenste stippellijn. Dat is dus met inbegrip van E*, J*, en H. De vereiste reactie van de sturingen maakt onderdeel uit van de inspectie; de kwaliteit en uitvoering van de aangestuurde brandbeveiligingsinstallaties valt echter buiten de scope van de inspectie. Daarnaast gaat het inspectiecertificaat ook over beoordelen van de organisatorische en bouwkundige aspecten die direct betrekking hebben op de brandmeldinstallatie.

Figuur 1: schematische opbouw brandmeldinstallatie

Legenda:

A	Automatische brandmelder(s)	G	Besturingsapparatuur voor automatische brandbeveiligingsinstallaties
B	Brandmeldcentrale	H	Automatische brandbeveiligingsinstallaties
C	Brandalarmeringsapparatuur (optische en akoestische signaalgevers)	J	Doormeldapparatuur voor storingsmeldingen
D	Handbrandmelders	J*	Alarmoverdrager voor storingsmeldingen
E	Doormeldapparatuur voor brandmeldingen	K	Ontvangststation voor storingsmeldingen
E*	Alarmoverdrager voor brandmeldingen	L	Energievoorziening
F	Ontvangststation voor brandmeldingen		

2.2.2. Aanvulling normatief kader bij inspectiecertificatie

Door het gebruik van bestaande netwerken, doormeld- en andere grondbekabeling bestaat de kans dat niet op alle bestaande onderdelen die buiten het gebouw liggen wordt voldaan aan de gestelde eisen. De infrastructuur valt echter buiten de scope van het werk en daarmee buitende de scope van de inspectie.

Wanneer geen inspectiecertificaat kan worden afgegeven als gevolg van de buiten het gebouw aanwezige onderdelen, moet in het inspectierapport duidelijk worden vermeld dat alle binnen het gebouw gelegen onderdelen voldoen aan de gestelde eisen en op welke punten de buiten het gebouw gelegen onderdelen niet voldoen. In het inspectierapport dient op eenduidige wijze de JA-conclusie voor de in het gebouw aanwezige onderdelen te zijn vermeld.

2.3. Ondertekening Programma van Eisen

2.3.1. Ondertekening door bevoegd gezag

Met inwerkingtreding Bouwbesluit 2012 is ondertekening van een PvE door het bevoegd gezag geen eis meer. Dit geldt zowel voor nieuwe installaties als voor wijzigingen c.q. aanpassingen aan bestaande installaties. De vervallen verplichting tot ondertekening door het bevoegd gezag vraagt om nadere motivatie:

- Het CCV-inspectieschema brandbeveiliging vereist niet dat er ten behoeve van certificatie een door bevoegd gezag ondertekend Programma van Eisen aanwezig is. Het ontbreken van een handtekening is dus geen afkeurpunt.
- In het Bouwbesluit 2012 staat geen eis voor een ondertekend Programma van Eisen.
- Infobulletin brandmeldinstallaties van de Directoraat-generaal Wonen Bouwen van BZK stelt het volgende: *"Bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen moeten de gegevens en bescheiden worden overlegd waaruit blijkt dat de brandmeldinstallatie aan de voorschriften voldoet. Dit bewijs kan worden geleverd door een Programma van Eisen (PvE) volgens NEN 2535, een Uitgangspuntendocument (UPD) of op andere wijze. Een separate goedkeuring van het PvE of UPD is volgens de Regeling Bouwbesluit 2012 niet noodzakelijk."*
- De Regeling Bouwbesluit 2012 regelt dit punt expliciet door te stellen (art. 5.3a NEN2535 en NEN2575): *"Bij de toepassing van NEN2535 en NEN2575 is het in die normen bedoelde akkoord van de bevoegde autoriteit verkregen met een vergunning voor het bouwen of voor brandveilig gebruik of door een melding als bedoeld in artikel 1.18, eerste lid, van het besluit".*

In het geval van een aanpassing of vervanging van een installatie is geen sprake van een vergunningsplichtige activiteit in het kader van de Wabo mits in overeenstemming met de bestaande vergunningen. Op dat moment hoeft ook niet expliciet gemaakt te worden dat de aangepaste installatie zal voldoen. Het inspectiecertificaat dient als borging dat de kwaliteit van de installatie kan worden aangetoond richting bevoegd gezag. Hiermee geeft de Opdrachtgever invulling aan de eisen uit het Bouwbesluit 2012.

In de regel is overleg met het bevoegd gezag of overheidsbrandweer aangaande het PvE niet nodig tenzij een specifieke situatie hiertoe aanleiding geeft. In die situaties is nader overleg met de Opdrachtgever vereist. Indien wordt besloten om overleg te voeren met het bevoegd gezag en/of de overheidsbrandweer moeten de resultaten worden vastgelegd in een document overeenkomstig het model uit bijlage A.2 van de NEN 2535:2017.

2.3.2. Format ondertekening opdrachtgever

Voor de ondertekening van het Programma van Eisen door de opdrachtgever moet het volgende format worden gehanteerd:

Namens het Ministerie van Defensie
Rijksvastgoedbedrijf
Postbus 16169
2500 BD Den Haag

Contactpersoon:
[Contactpersoon]
[Functie contactpersoon]

De contactgegevens van de contactpersoon van het Rijksvastgoedbedrijf worden verstrekt bij de Project Startup (PSU).

2.3.3. Format ondertekening Defensieonderdeel

Voor de ondertekening van het Programma van Eisen door het Defensieonderdeel moet het volgende format worden gehanteerd:

> [Defensieonderdeel] [afk. Defensieonderdeel]
> [Objectnaam]
> [Objectadres]
> [Objectpostcode en –plaats]
>
> Contactpersoon:
> Functionaris van het operationeel commando (OPCO) [afk. Defensieonderdeel]
> [Contactpersoon object]
> [Functie contactpersoon object]

Hierbij moeten de volgende omschrijvingen en afkortingen worden gehanteerd voor de verschillende Defensieonderdelen:

- Bestuursstaf (BS)
- Commando Landstrijdkrachten (CLAS)
- Commando Luchtstrijdkrachten (CLSK)
- Commando Zeestrijdkrachten (CZSK)
- Defensie Ondersteuningscommando (DOSCO)
- Defensie Materieel Organisatie (DMO)
- Koninklijke Marechaussee (KMar)

De contactgegevens van de contactpersoon van het Defensieonderdeel worden verstrekt bij de Project Startup (PSU).

2.4. Nota van Aanvullingen bij bestaande PvE's inzake vervallen doormelding RAC defensiegebouwen

2.4.1. Inleiding

In april 2012 is het Bouwbesluit 2012 gewijzigd waardoor voor veel bouwwerken de verplichting is komen te vervallen voor het hebben van doormelding naar de Regionale Alarmcentrale (RAC) van de brandweer. Dit geldt ook voor logiesgebouwen met 24-uurs bewaking, waaronder veel legeringsgebouwen zijn geschaard. Dit ondanks dat de bewaking op meer dan 100 m van het legeringsgebouw is gelegen. Vanuit het Bouwbesluit 2012 is namelijk als voorwaarde gesteld dat de brandmelding doorgemeld wordt aan een 24-uurs bezette post op het eigen perceel om de brandmelding te verifiëren.

Hiermee is invulling gegeven aan het uitgangspunt van de wetgever dat een gebouw waarin zelfredzame personen verblijven zonder hulp van de brandweer ontruimd moet kunnen worden. Interventie van de brandweer is dan voornamelijk gericht op het voorkomen van uitbreiding van brand en op schadebeperking.

Daarnaast wil Brandweer Nederland het aantal "nodeloze uitrukken" terugdringen middels het project "Structureel Terugdringen Ongewenste en Onechte Meldingen" (STOOM). De gewijzigde regelgeving draagt bij aan het behalen van deze doelstelling.

In het Brandbeveiligingsconcept Legeringsgebouwen Defensie is het afkoppelen van doormeldingen naar de RAC vastgelegd.

2.4.2. Probleemstelling

Op verschillende Defensie-objecten zijn directe doormeldingen naar de RAC beëindigd op initiatief van de brandweer (Veiligheidsregio). Dit heeft als consequentie dat de oorspronkelijk uitgangspunten, vastgelegd in Programma's van Eisen (PvE's), niet meer overeenkomen met de actuele situatie. Dit blijkt een

obstakel voor het verkrijgen van inspectiecertificaten, vereist op basis van artikel 6.20 lid 6.

2.4.3. Werkwijze defensiegebouwen: Nota van Aanvulling bij vervallen doormelding

De doormelding naar de RAC is altijd opgenomen in het PvE van de brandmeldinstallatie. Indien de doormelding is komen te vervallen, en deze is niet vereist op basis van het Bouwbesluit 2012 (bij twijfel contact opnemen met brandveiligheidsadviseurs van het Rijksvastgoedbedrijf) is het voldoende om een Nota van Aanvulling bij het oorspronkelijke PvE te voegen. Met deze aanvullende informatie vervalt het afkeurpunt van de inspectie-instelling en kan het inspectiecertificaat afgegeven worden.

In de Nota van Aanvulling dienen ten minste de volgende gegevens te worden opgenomen:

- Verwijzing naar kenmerk en datum van het PvE van de brandmeldinstallatie;
- Verwijzing naar paragraaf, onderdeel of nummer waarin doormelding RAC in het PvE is beschreven;
- Beschrijving van de wijziging: "De doormelding naar de RAC is komen te vervallen";
- Toelichting, bijvoorbeeld:
  "Directe doormelding naar de RAC is sinds de inwerkingtreding van het Bouwbesluit 2012 niet meer wettelijk vereist op basis van artikel 6.20 lid 1 en Bijlage 1. De Veiligheidsregio heeft de afsluiting van de doormelding naar de meldkamer kenbaar gemaakt in de brief met kenmerk xxxx van datum xx-xx-xxxx. Deze brief is als bijlage opgenomen";
- Ondertekening door:
  - Opsteller Nota van Aanvulling;
  - Eigenaar (= Rijksvastgoedbedrijf namens het Ministerie van Defensie);
  - Gebruiker (optioneel).

  Let op: ondertekening door bevoegd gezag is sinds het Bouwbesluit 2012 niet wettelijk vereist en ook geen voorwaarde in het CCV-inspectieschema brandbeveiliging. Eventueel: 'Bovendien is de wijziging tot stand gekomen op aangeven van de Veiligheidsregio die optreedt als adviseur van bevoegd gezag: de gemeente of IL&T.´
- Eventueel bijlage: brief van de Veiligheidsregio.

2.4.4. Gevolgen voor interne procedures

Indien een directe doormelding wordt afgekoppeld betekent dit dat bij een brandmelding niet automatisch de brandweer wordt gealarmeerd. Interne procedures moeten worden aangepast zodat bij een interne brandmelding wordt geverifieerd of er daadwerkelijk brand is en of de brandweer moet worden gealarmeerd. Bij veel objecten vindt deze verificatie op dit moment ook al plaats om te voorkomen dat de brandweer uitrukt op loze meldingen. Bij een aantal van deze objecten is, in overeenstemming met de Veiligheidsregio, een vertraging op de doormelding ingesteld.

Verificatie kan op diverse manieren plaatsvinden, en verloopt meestal via de DBBO-portiersloge van de locatie of via een automatische brandmelding naar de CMK in Stroe. Bij deze laatste optie moet er echter nog steeds ter plaatse verificatie plaats vinden voordat de hulpdiensten worden ingeschakeld.

2.4.5. Veiligheid aanwezigen

Indien de brandmeldinstallatie niet meer direct door meldt naar een RAC wordt bij een daadwerkelijke brand de alarmering van de hulpdiensten iets vertraagd omdat alarmering, na verificatie, door de interne organisatie moet worden gedaan.
Dit betekent niet dat het langer duurt voordat de brandweer daadwerkelijk uitrukt omdat op dit moment de werkwijze bij veel Veiligheidsregio's al is dat bij een automatische melding pas daadwerkelijk wordt uitgerukt als na telefonische

verificatie met de locatie is gebleken dat een melding echt is. Door de gewijzigde procedures zal de uitruk en opkomsttijd van de brandweer in de praktijk nagenoeg gelijk blijven.

Bij een brandmelding moet de interne organisatie direct starten met de ontruiming van het gebouw en zal het gebouw leeg zijn voordat de brandweer ter plaatse is. Waardoor er geen extra risico zit aan het niet meer direct doormelden naar een RAC.

2.5. Aanvullende bepalingen ten aanzien van het opleverdossier

2.5.1. Ontruimingsalarminstallatie

Bij iedere ontruimingsalarminstallatie die niet of niet volledig is geprojecteerd overeenkomstig de relevante delen van de NEN 2575 moeten geluidsmetingen worden uitgevoerd om aan te tonen dat aan de prestatie-eisen uit de NEN 2575 wordt voldaan. De rapportage van deze geluidsmetingen moet bij oplevering worden verstrekt.

3. Technische eisen alle Defensieonderdelen

3.1. Algemeen

In het vervolg van dit hoofdstuk zijn de technische eisen verwoord die specifiek van toepassing zijn op Defensie-objecten. Deze technische eisen zijn van toepassing op alle Defensieonderdelen. Wanneer in hoofdstuk 4 t/m 6 aanvullende of afwijkende eisen zijn geformuleerd voor een specifiek Defensieonderdeel, dan prevaleren de specifieke eisen.

3.2. Eisen toe te passen fabricaten brandmeldinstallatie

In basis worden er geen fabricaten van brandmeldinstallaties uitgesloten van toepassing op Defensie-objecten, mits deze voldoen aan de eisen uit de Vraagspecificatie en dit document. Wel moet voor de te vervangen brandmeldinstallaties per object worden gekozen voor **één fabricaat en type brandmeldinstallatie**.

Daar waar sprake is van een bestaand netwerk van brandmeldinstallaties, al dan niet voorzien van een brandmanagement- of brandweergavesysteem, moet een fabricaat worden gekozen wat kan communiceren met het brandmanagement- en/of brandweergavesysteem en de brandmeldinstallaties in het netwerk.

Voorgaande houdt in dat er sprake is van een verenigbaarheidseis. De nieuwe brandmeldinstallatie moet functioneren met de reeds aanwezige systemen.

3.3. Technische uitvoering brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie

3.3.1. Toegang tot het systeem

Ten behoeve van het beheer, onderhoud en eventuele aanpassing van de brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie na overdracht moet:

- Het inbedrijfnameniveau van de installatie, niveau 3 volgens EN 54-2 inclusief eventueel aanwezige subniveaus, vrij toegankelijk zijn voor daartoe opgeleid personeel van de opdrachtgever of door de opdrachtgever ingeschakelde derden;
- De mogelijkheid worden geboden om de onderhoudspartijen van het Rijksvastgoedbedrijf een opleiding te laten volgen om toegang te verkrijgen tot toegangsniveau 3 en de eventueel aanwezige subniveaus, en
- Bij oplevering eventuele attributen om de hiervoor bedoelde toegang te verkrijgen, zoals sleutels, tokens, e.d., worden overgedragen aan het Rijksvastgoedbedrijf.

Voorgaande aspecten worden beschouwd als minimumvoorwaarden voor ‘open source’ systemen.

Indien op grond van paragraaf 3.2 moet worden gekozen voor een fabricaat dat niet kan voldoen aan het voorgaande is vooraf schriftelijke goedkeuring van het Rijksvastgoedbedrijf vereist.

3.3.2. Uitvoering brandmeldinstallatie
De te realiseren brandmeldinstallaties moeten zijn uitgevoerd als geadresseerd systeem, waarbij de componenten onderling zijn verbonden middels ringlussen.

3.3.3. Draadloze systemen
Draadloze brandmeldsystemen mogen uitsluitend worden toegepast in tijdelijke situaties, en dan alleen na instemming van het betreffende Defensieonderdeel. Toepassing van draadloze brandmeldsystemen in eindsituaties is niet toegestaan.

3.3.4. Netwerk van brandmeldinstallaties
Wanneer op een object twee of meer brandmeldinstallaties aanwezig zijn moet de toe te passen brandmeldcentrale geschikt zijn voor communicatie over glasvezel. Hierbij moeten de glasvezelconnectoren zijn geïntegreerd in de brandmeldcentrale en onderdeel uitmaken van de EN 54-keuring van de centrale.

Ongeacht het voorgaande moet iedere brandmeldcentrale geschikt zijn voor koppeling middels koper.

3.3.5. Managementsysteem
De brandmeldinstallatie moet worden aangesloten op een eventueel aanwezig, dan wel een te zijner tijd te realiseren, managementsysteem en open source zijn uitgevoerd. Hierbij wordt onder 'open source' verstaan de toegang tot alle benodigde softwarelagen van het brandmeldsysteem om een koppeling met het managementsysteem mogelijk te maken.

3.3.6. Positionering centrale apparatuur
De brandmeldcentrale moet worden gepositioneerd in een voor de gebruiker toegankelijke ruimte. Wanneer dit niet mogelijk is, moet in de verkeersruimte een bedieningspaneel worden voorzien waarmee de beheerderstaken van de opgeleid persoon, zoals bedoeld in de NEN 2654-1, kunnen worden verricht.

Voor zowel een centraal geplaatste brandmeldcentrale als een eventueel bedieningspaneel geldt dat de bediening van de ontruimingsalarminstallatie moet worden afgeschermd middels een code, welke afwijkt van de codes voor de verschillende toegangsniveaus tot de brandmeldinstallatie.

De toepassing van een aanvullend bedieningspaneel moet worden gemotiveerd in het Programma van Eisen.

3.3.7. Voeding veldcomponenten
Alle veldcomponenten moeten centraal, via een separate ringlus of geïntegreerd in de brandmeldinstallatie, worden gevoed. Toepassing van decentraal gevoede veldcomponenten, bijvoorbeeld middels losse accu's c.q. batterijen in optische of akoestische signaalgevers, is niet toegestaan.

3.3.8. Kabelwegen
Alle nieuw te realiseren kabelwegen moeten voldoen aan de volgende volgens NEN 8012 bepaalde classificatie: **C_{ca};s1;d1;a1**.

Hierbij wordt onder kabelwegen verstaan de gebruikte bekabeling met inbegrip van de bijbehorende buisleidingen, (las)dozen, verbindingsmoffen, bochten, bevestigingsmaterialen, e.d.

3.3.9. Functiebehoud van transmissiewegen
Aanvullend op de eisen aan de uitvoering van de kabelwegen (zie paragraaf 3.3.7) moeten de transmissiewegen, waarop op basis van de NEN 2535, NEN 2575 en/of een ander relevant voorschrift een eis met betrekking tot functiebehoud van toepassing is, voldoen aan de NEN 2576.

3.4. Technische eisen stuurfuncties

3.4.1. Algemeen

Alle bestaande sturingen en/of koppelingen met andere systemen en netwerken moeten kritisch worden bezien en, indien nog relevant, worden overgenomen. Bij oplevering dient de goede werking van deze sturingen en koppelingen te worden aangetoond.

De uitvoering van de sturingen en/of koppelingen met andere systemen en netwerken, inclusief de daaropvolgende reactie, moet worden vastgelegd in het Programma van Eisen en valt binnen de scope voor certificatie van de brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie.

3.4.2. Brand- en storingsmeldingen

De wijze waarop brand- en storingsdoormeldingen binnen Defensie worden afgehandeld verschilt per Defensieonderdeel (zie hiervoor het vervolg van dit document). Het betreft een bestaande koppeling. De terreininfrastructuur is hiervoor reeds aanwezig en maakt geen onderdeel uit van de werkzaamheden. Bij de kabels die het gebouw verlaten naar de terreininfrastructuur, moet Opdrachtnemer daar waar nodig conform de van toepassing zijnde normen en/of regelgeving overspanningsbeveiliging toepassen.

Binnen de scope voor inspectiecertificatie van de brandmeldinstallatie valt de eventuele doormelding van brand- en/of storingsmeldingen naar:

- de regionale alarmcentrale van de brandweer (RAC);
- de bedrijfsbrandweer;
- de landelijke meldkamer van DBBO in Stroe;
- de lokale meldpost van DBBO, en/of
- een particuliere alarmcentrale (PAC).

Middels functionele testen moet worden aangetoond dat de meldingen binnenkomen bij de meldkamer/-post, waarbij ook de juistheid van de melding aan de ontvangende zijde moet worden gecontroleerd.

Doormelding naar regionale alarmcentrale

Een klein deel van de vastgoedvoorraad heeft een juridisch verplichte doormelding vanuit de brandmeldinstallatie naar de regionale alarmcentrale van de overheidsbrandweer (RAC). Basis hiervoor wordt gevormd door de juridische grondslagen op basis van de Woningwet en/of de Wet milieubeheer, zoals verwoord in hoofdstuk 1.

Vrijwillige doormeldingen naar de regionale alarmcentrale zijn in de regel onwenselijk om meerdere redenen:

- Veiligheidsregio's voeren een actief beleid op het verminderen van vrijwillige aansluitingen;
- Onechte en ongewenste brandmeldingen zorgen voor weerstand bij de brandweer;
- Doormelding creëert een gevoel van schijnveiligheid: "de brandweer komt ons wel redden";
- Doormelding brengt extra kosten met zich mee.

In het geval van vitaal belang voor de continuïteit van de operationele bedrijfsvoering (zie de beleidsmatige grondslagen in hoofdstuk 1) kan worden besloten om een vrijwillige doormelding naar de regionale alarmcentrale in stand te laten als bijvoorbeeld de aanrijtijd van de overheidsbrandweer relatief lang is. Dit

moet als maatwerk worden beschouwd en worden gemotiveerd in het Programma van Eisen; de besluitvorming hieromtrent moet expliciet worden verwoord.

3.4.3. Sturing luchtbehandelingsinstallaties

Indien uit de inventarisatie naar voren is gekomen dat een luchtbehandelingsinstallatie wordt aangestuurd vanuit de brandmeldinstallatie en dat deze sturing ook aantoonbaar functioneert, mag de aansturing van luchtbehandelingsinstallaties worden opgenomen in het Programma van Eisen als sturing vanuit de brandmeldinstallatie.

Indien uit de inventarisatie blijkt dat de luchtbehandelingsinstallaties uitgevoerd zijn met recirculatie, dient deze te allen tijde te worden afgeschakeld bij brandmelding.

3.5. Overige (technische) eisen

3.5.1. Hergebruik

Hergebruik van bestaande installatie-onderdelen en/of bekabeling is niet toegestaan. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan worden overwogen om delen van de bestaande brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie over te nemen. In dat geval is schriftelijke goedkeuring van het Rijksvastgoedbedrijf vereist.

3.5.2. Demontage

De bestaande brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie moet volledig worden gedemonteerd. Onder volledig wordt in dit geval verstaan dat naast de centrale apparatuur en de velcomponenten, ook de bekabeling en buisleidingen moeten worden verwijderd. Uitzondering hierop kunnen de buisleidingen zijn, die ingestort zijn in steenachtige materialen. De uitzonderingen vereisen te allen tijde schriftelijke goedkeuring van het Rijksvastgoedbedrijf.

Gedurende de demontagewerkzaamheden moeten de vrijgekomen materialen worden opgeslagen en verantwoord worden afgevoerd. Ioniserende (radioactieve) componenten moeten worden afgevoerd overeenkomstig de COVRA-regeling. Waar mogelijk dient de afvoer van vrijkomende materialen circulair plaats te vinden.

3.5.3. Proefbranden

Voor situaties waarop de standaard projectierichtlijnen uit de NEN 2535 niet kunnen worden toegepast moet middels proefbranden, of een verslag van een eerder uitgevoerde proefbrand van een vergelijkbare situatie, de functionaliteit worden aangetoond. Het uitvoeren van proefbranden is alleen toegestaan na schriftelijke goedkeuring van de betreffende stakeholders en in de aanwezigheid van de (bedrijfs)brandweer en/of inspectie-instelling.

In de volgende situaties is het niet toegestaan om proefbranden uit te voeren:
- Ruimten die onvoldoende doelmatig kunnen worden geventileerd;
- Ruimten voor opslag van levensmiddelen;
- Ruimten voor opslag van gevoelige apparatuur of componenten.

3.5.4. Explosieveiligheid

Indien uit de inventarisatie naar voren komt dat een of meer ruimten zijn gezoneerd in het kader van ATEX 153, moeten passende maatregelen worden genomen. Naast de toepassing van explosieveilige componenten (Ex-uitvoering) moet(en) ook de stroomketen(s) hierin betrokken worden. De intrinsieke veiligheid van de stroomketens moeten worden aangetoond middels een certificaat voor de volledige intrinsiek veilige stroomketen(s) of middels een berekening volgens NEN-EN-IEC 60079-14:2014.

Wanneer intrinsiek veilige stroomketens, met inbegrip van kabels, worden geïnstalleerd, mogen de maximaal toegelaten waarden van inductantie, capaciteit of L/R-verhouding en oppervlaktetemperatuur niet worden overschreden. De toegelaten waarden moeten worden ontleend aan de documentatie (certificaten) bij de bijbehorende componenten of aan het typeplaatje.

3.5.5. Monumentale gebouwen

Wanneer uit de inventarisatie naar voren komt dat het gebouw, of delen ervan, een monumentale status heeft, moeten passende maatregelen worden genomen. De te nemen maatregelen moeten passen binnen de aanraakbaarheid van het monument.

4. Specifieke eisen en voorwaarden luchtmacht (CLSK)

4.1. Algemeen

In het vervolg van dit hoofdstuk zijn de specifieke eisen en voorwaarden ten aanzien van brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties op CLSK-objecten beschreven. Hierbij wordt waar nodig een onderscheid gemaakt tussen de vliegbases en de overige CLSK-objecten.

4.2. Aanvullende eisen toe te passen fabricaten brandmeldinstallatie

Om toekomstige ontwikkelingen ten aanzien van de terreininfrastructuur mogelijk te maken zijn de toe te passen fabricaten brandmeldinstallaties op vliegbases beperkt tot die systemen die weergave van brandmeldingen op ruimteniveau via het Beveco brandweergavesysteem mogelijk maken.

Voorgaande houdt in dat er sprake is van een verenigbaarheidseis. De nieuw brandmeldinstallatie moet functioneren met de reeds aanwezige of toekomstig te plaatsen systemen.

Voor de overige objecten zijn deze aanvullende eisen, inzake technische afhankelijkheid, niet van toepassing.

4.3. Doormelding van brand- en storingsmeldingen

4.3.1. Doormelding brandmeldingen

Vliegbases

Iedere brandmeldinstallatie moet, voor de doormelding van brand, vanaf het gebouw worden gekoppeld op de doormelding naar de bedrijfsbrandweer, indien dit in de huidige situatie aanwezig is.

Hierbij worden de volgende objecten aangemerkt als vliegbasis:

- Vliegbasis Woensdrecht
- Vliegbasis Eindhoven
- Vliegbasis Volkel
- Vliegbasis Leeuwarden
- Vliegbasis Gilze-Rijen
- Marinevliegkamp (MVK) De Kooy

Overige objecten

Voor de overige CLSK-objecten geldt dat iedere brandmeldinstallatie, voor de doormelding van brand, vanaf het gebouw moet worden gekoppeld op de doormelding naar het landelijke netwerk van de meldkamer Stroe en de hoofdbrandmeldcentrale (24 uurs bezette post) van het betreffende object, indien dit in de huidige situatie aanwezig is.

4.3.2. Doormelding storingsmeldingen

Vliegbases

Storings-, statusmeldingen en meldingen betreffende uitgeschakelde delen moeten, voor zover het brandmeld- of ontruimingsalarminstallaties betreft op een vliegbasis, worden doorgezet naar de bedrijfsbrandweer van het betreffende object (24 uurs bezette post).

Overige objecten
Voor de overige CLSK-objecten geldt dat storings-, statusmeldingen en meldingen betreffende uitgeschakelde delen moeten worden doorgezet naar het landelijke netwerk van de meldkamer Stroe en de hoofdbrandmeldcentrale (24 uurs bezette post) van het betreffende object.

4.4. Voorzieningen brandmeldinstallatie

4.4.1. Shelters
In aanvulling op de bewakingsomvang vereist op basis van de grondslagbepaling in hoofdstuk 1 moet worden voorzien in objectbewaking uitgevoerd als vlamdetectie. Tevens moet worden voorzien in een bedienknop waarmee de automatische branddetectie, anders dan de hiervoor bedoelde vlamdetectie, tijdelijk kan worden uitgeschakeld.

Specifieke informatie omtrent de projectie van de hierboven genoemde voorzieningen is beschikbaar bij het Rijksvastgoedbedrijf en wordt op verzoek beschikbaar gesteld.

4.5. Ondertekening Programma van Eisen

4.5.1. Format ondertekening Defensieonderdeel
Voor de ondertekening van het Programma van Eisen door het Defensieonderdeel moet het volgende format worden gehanteerd:

Commando Luchtstrijdkrachten CLSK
[Objectnaam]
[Objectadres]
[Objectpostcode en –plaats]

Contactpersoon:
Functionaris van het operationeel commando (OPCO) CLSK
[Contactpersoon object]
[Functie contactpersoon object]

4.5.2. Contactgegevens
Voor CLSK-objecten dienen de volgende contactgegevens te worden aangehouden:

Object	**Contactpersoon**	**Functie contactpersoon**
Vliegbasis Woensdrecht	Volgt bij Project Startup (PSU)	Brandweer vliegbasis Woensdrecht, medewerker Preventie
Vliegbasis Eindhoven	Volgt bij Project Startup (PSU)	Brandweer vliegbasis Eindhoven, medewerker Preventie
Vliegbasis Volkel	Volgt bij Project Startup (PSU)	Brandweer vliegbasis Volkel, medewerker Preventie
Vliegbasis Leeuwarden	Volgt bij Project Startup (PSU)	Brandweer vliegbasis Leeuwarden, medewerker Preventie
Vliegbasis Gilze-Rijen	Volgt bij Project Startup (PSU)	Brandweer vliegbasis Gilze-Rijen, medewerker Preventie

Object	**Contactpersoon**	**Functie contactpersoon**
Marinevliegkamp (MVK) De Kooy	Volgt bij Project Startup (PSU)	Brandweer MVK De Kooy, medewerker Preventie
Overige CLSK-objecten	Volgt bij Project Startup (PSU)	Hoofd SPO/Bureau Brandweer

Tabel 2

5. Specifieke eisen en voorwaarden landmacht (CLAS)

5.1. Algemeen

In het vervolg van dit hoofdstuk zijn de specifieke eisen en voorwaarden ten aanzien van brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties op CLAS-objecten beschreven.

5.2. Aanvullende eisen toe te passen fabricaten brandmeldinstallatie

Geen aanvullende eisen van toepassing.

5.3. Doormelding van brand- en storingsmeldingen

5.3.1. Doormelding brandmeldingen

Iedere brandmeldinstallatie moet, voor de doormelding van brand, vanaf het gebouw worden gekoppeld op het landelijke netwerk van de meldkamer Stroe en de hoofdbrandmeldcentrale (24 uurs bezette post) van het betreffende object, indien dit in de huidige situatie aanwezig is.

Handbrandmeldingen en automatische brandmeldingen mogen per gebouw worden verzameld. Doormelding moet tevens geschieden bij het in storing staan van een brandmeldinstallatie.

5.3.2. Doormelding storingsmeldingen

Storings-, statusmeldingen en meldingen betreffende uitgeschakelde delen moeten worden doorgezet naar het landelijke netwerk van de meldkamer Stroe en de hoofdbrandmeldcentrale (24 uurs bezette post) van het betreffende object.

5.4. Ondertekening Programma van Eisen

5.4.1. Format ondertekening Defensieonderdeel

Voor de ondertekening van het Programma van Eisen door het Defensieonderdeel moet het volgende format worden gehanteerd:

Commando Landstrijdkrachten CLAS
[Objectnaam]
[Objectadres]
[Objectpostcode en –plaats]

Contactpersoon:
Functionaris van het operationeel commando (OPCO) CLAS
[Contactpersoon object]
[Functie contactpersoon object]

5.4.2. Contactgegevens

Voor CLAS-objecten dienen de volgende contactgegevens te worden aangehouden:

Object	**Contactpersoon**	**Functie contactpersoon**
• Du Moulinkazerne • Soldaat Ketting Olivierkazerne • Bernhardkazerne • Sergeant-Majoor Scheickkazerne • Willem L. van Nassaukazerne • Johan Willem Frisokazerne • Johannes Postkazerne • Kantoorcomplex (KC) Assen	Volgt bij Project Startup (PSU)	Accountmanager brandweerzorg BaseCo 43 MechBrig

Object	Contactpersoon	Functie contactpersoon
• Kantoorcomplex (KC) Off. Hotel JPK • Ins. Bedrijf Landsystemen • Logistiek complex (LC) Kamp Soesterberg • Logistiek complex (LC) Steenwijk • Logistiek complex (LC) Lettele • Mobilisatiecomplex (MC) Coevorden • Schietbaan (SB) Marnewaard • Schietbaan (SB) Witten		
• Luitenant-Kolonel Tonnetkazerne • Prinses Margrietkazerne • Oranjekazerne • Complex Klein Heidekamp • Complex Groot Heidekamp • Oud-Nieuw Vrijland • Kamp Nieuw Milligen • Kamp Holterhoek • Legerplaats Ermelo • Legerplaats Stroe • Legerplaats bij Oldebroek • Legerplaats Harskamp (GWK) • Mobilisatiecomplex (MC) De Driesprong • Mobilisatiecomplex (MC) Duivelsberg • Magazijn- en munitiecomplex (MMC) Hoenderloo II	Volgt bij Project Startup (PSU)	Accountmanager brandweerzorg BaseCo 11 LMB
• Lunettenkazerne • Van Brederokazerne • Engelbrecht van Nassaukazerne • Genm. De Ruyter van Stevenincкkazerne • Luitenant-Generaal Bestkazerne • Overdiepsepolder • Engelense Gat • Springterrein Schaijk • Tentenkamp Rucphen • Logistiek complex (LC) Rucphen • Mobilisatiecomplex (MC) Driehuis • Mobilisatiecomplex (MC) Veldhoven • Mobilisatiecomplex (MC) Lieshout • Oefenterrein (OT) Rucphense Heide	Volgt bij Project Startup (PSU)	Accountmanager brandweerzorg BaseCo 13 LtBrig

Tabel 3

6. Specifieke eisen en voorwaarden marine (CZSK)

6.1. Algemeen

In het vervolg van dit hoofdstuk zijn de specifieke eisen en voorwaarden ten aanzien van brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties op CZSK-objecten beschreven. Hierbij wordt waar nodig een onderscheid gemaakt tussen de objecten gelegen in Den Helder en de overige CZSK-objecten.

6.2. Aanvullende eisen toe te passen fabricaten brandmeldinstallatie

Geen aanvullende eisen van toepassing.

6.3. Doormelding van brand- en storingsmeldingen

6.3.1. Doormelding brandmeldingen

Objecten Den Helder

Iedere brandmeldinstallatie moet, voor de doormelding van brand, vanaf het gebouw worden gekoppeld op de doormelding naar de alarmcentrale van de bedrijfsbrandweer van het Korps Marine Brandweer (AC-KMB) op het Complex Nieuwe Haven te Den Helder. Wanneer thans niet is voorzien in een voorziening om deze doormelding mogelijk te maken, zal dit door of namens het Rijksvastgoedbedrijf worden verzorgd. De doormelding valt in dat geval buiten de scope van de werkzaamheden.

Handbrandmeldingen en automatische brandmeldingen mogen per gebouw worden verzameld. Doormelding vindt plaats via een gezamenlijk bewaakt relaiscontact op een continu op sluiting en onderbreking bewaakte telefoonverbinding. Doormelding moet tevens geschieden bij het in storing staan van een brandmeldinstallatie.

De weerstandconfiguratie benodigd voor de correcte realisatie van de hiervoor genoemde doormeldingen wordt voorafgaand aan de uitvoering ter beschikking gesteld door het Rijksvastgoedbedrijf.

Overige objecten

Voor de overige CZSK-objecten geldt dat iedere brandmeldinstallatie, voor de doormelding van brand, vanaf het gebouw moet worden gekoppeld op de doormelding naar het landelijke netwerk van de meldkamer Stroe en de hoofdbrandmeldcentrale (24 uurs bezette post) van het betreffende object, indien dit in de huidige situatie aanwezig is.

6.3.2. Doormelding storingsmeldingen

Objecten Den Helder

Storings-, statusmeldingen en meldingen betreffende uitgeschakelde delen moeten, voor zover het brandmeld- of ontruimingsalarminstallaties betreft in Den Helder, worden doorgezet naar de alarmcentrale van de bedrijfsbrandweer van het Korps Marine Brandweer (AC-KMB) op het Complex Nieuwe Haven te Den Helder (24 uurs bezette post).

Overige objecten

Voor de overige CZSK-objecten geldt dat storings-, statusmeldingen en meldingen betreffende uitgeschakelde delen moeten worden doorgezet naar het landelijke netwerk van de meldkamer Stroe en de hoofdbrandmeldcentrale (24 uurs bezette post) van het betreffende object.

6.3.3. Tekstblok Programma van Eisen

Indien er sprake is van een juridisch vereiste doormelding van brandalarmen, welke op basis van voorgaande paragrafen worden doorgemeld naar de alarmcentrale van de KMB, moet in het Programma van Eisen onderstaand tekstblok worden opgenomen in de toelichting bij het onderdeel doormelding (NEN 2535, par. 8.4):

> ***Gelijkwaardigheid AC-KMB voor RAC***
> *Door ondertekening van dit Programma van Eisen door of namens het bevoegd gezag wordt ermee ingestemd dat de doormelding plaatsvindt naar de meldkamer van het Korps Marine Brandweer (defensie brandweer) in plaats van de regionale alarmcentrale van de overheidsbrandweer. Reden hiervoor is dat het Korps Marine Brandweer is belast met de eerste opvolging van alarmmeldingen, zoals overeengekomen met de gemeente Den Helder en de veiligheidsregio Noord-Holland Noord. De meldkamer van het Korps Marine Brandweer, die zich bevindt zich op het Complex Nieuwe Haven te Den Helder, wordt in dat geval beschouwd als een gelijkwaardige meldkamer ten opzichte van de regionale alarmcentrale.*

Het Programma van Eisen moet in dat geval door de Opdrachtnemer, in overleg met het Rijksvastgoedbedrijf, ter ondertekening worden aangeboden aan het bevoegd gezag.

6.4. Voorzieningen brandmeldinstallatie

6.4.1. Geografisch paneel

Indien uit de inventarisatie naar voren komt dat het bestaande geografisch paneel moet worden vervangen, moeten de volgende voorzieningen zijn opgenomen in het nieuw te realiseren geografisch paneel:

- Een herstelmogelijkheid voor het herstellen van een brand- of storingsmelding (reset brandmeldcentrale). De herstelmogelijkheid moet zijn uitgevoerd als een sleutelcilinder overeenkomstig het sleutelplan van het CZSK en zijn aangeduid met de tekst "Reset BMC".
- Twee bedienschakelaars, beiden te bedienen met een driehoeksleutel, ten behoeve van het afzonderlijk schakelen van de toevoer en de afvoer van de luchtbehandelingsinstallatie. De standen van de schakelaars dienen te zijn: uit – automatisch – in.

Het ontwerp van het nieuw te plaatsen geografisch paneel dient te worden goedgekeurd door het Rijksvastgoedbedrijf, de overheidsbrandweer en/of het Korps Marine Brandweer. Een voorbeeld voor een geografisch paneel is beschikbaar bij het Rijksvastgoedbedrijf.

De functionaliteit van de herstelmogelijkheid maakt bij vervanging van het geografisch paneel deel uit van de leveringsomvang van de Opdrachtnemer; het functioneren van de bedienschakelaars wordt door of namens het Rijksvastgoedbedrijf verzorgd en vallen buiten de scope van de Opdrachtnemer.

6.5. Sturingen

6.5.1. Sturing luchtbehandelingsinstallaties

Wanneer uit de inventarisatie naar voren komt dat de luchtbehandelingsinstallatie wordt aangestuurd door de brandmeldinstallatie en deze sturing ook aantoonbaar functioneert, moet de aansturing van de luchtbehandelingsinstallatie als volgt plaatsvinden:

- Toevoer: 100%
- Afvoer: 100%
- Recirculatie: uit

Indien uit de inventarisatie blijkt dat er geen aansturing van de luchtbehandelingsinstallatie vanuit de brandmeldinstallatie plaatsvindt en/of deze sturing niet aantoonbaar functioneert, moet bij iedere regelkast van de luchtbehandelingsinstallatie een Input/Output-module worden voorzien om een toekomstige sturing van de luchtbehandelingsinstallatie mogelijk te maken.

6.6. Ondertekening Programma van Eisen

6.6.1. Format ondertekening Defensieonderdeel

Voor de ondertekening van het Programma van Eisen door het Defensieonderdeel moet het volgende format worden gehanteerd:

Commando Zeestrijdkrachten CZSK
[Objectnaam]
[Objectadres]
[Objectpostcode en –plaats]

Contactpersoon:
Functionaris van het operationeel commando (OPCO) CZSK
[Contactpersoon object]
[Functie contactpersoon object]

6.6.2. Contactgegevens

Voor CZSK-objecten dienen de volgende contactgegevens te worden aangehouden:

Object	**Contactpersoon**	**Functie contactpersoon**
Alle objecten gelegen in Den Helder	Volgt bij Project Startup (PSU)	Hoofd Bureau V&M
Overige CZSK-objecten	Volgt bij Project Startup (PSU)	Volgt bij Project Startup (PSU)

Tabel 4

Gebruikte afkortingen

AC-KMB	alarmcentrale Korps Marine Brandweer
BMI	brandmeldinstallatie
BS	Bestuursstaf
CLAS	Commando Landstrijdkrachten
CLSK	Commando Luchtstrijdkrachten
CZSK	Commando Zeestrijdkrachten
DBBO	Defensie Bewakings- en Beveiligingsorganisatie
DBBS	Defensie Bewakings- en Beveiligingssysteem
DMO	Defensie Materieel Organisatie
DOSCO	Defensie Ondersteuningscommando
DVM	Defensie Vastgoed Management
KMar	Koninklijke Marechaussee
KMB	Korps Marine Brandweer
OAI	ontruimingsalarminstallatie
PAC	particuliere alarmcentrale
PGS	Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen
RAC	regionale alarmcentrale van de overheidsbrandweer